

GORÜNÜM

Sayı 116 - 117 (Mayıs 2016)

Foto-Röportaj Özel Eki

Fotoğraflar ve Metin:
Alp Eren Kaya
Şubat 2016

Dikmen Vadisi: Köprünün öte tarafındaki hayatlar

Dikmen Vadisi uzun yıllar gecekondü direnişleriyle ve geri dönüşüm işçileriyle gündeme geldi. Vadi'nin ilk üç etabı yapısal olarak park görüntüsüne sahip olsa da dördüncü ve beşinci etapları gecekondü ve barakaların gölgesinde hurdaların toplandığı bir alan. Kentsel dönüşümle birlikte göçle gelen kâğıt işçilerinin milyon liralık konutların gölgesinde yaşadığı, kentin ortasında kalmış izbe bir hayatın mekânı.

W. Eugene Smith, "İnsanların fotoğraflarını çekmek istiyorsanız öncelikle o insanları tanımayı öğreniniz" diyor. İnsanların fotoğraflarını çekmeden önce onlarla tanışıp vakit geçirmek ve güvenlerini kazanmak, fotoğraf çektiğinizi unutacaklarını kadar samimi olmak en iyi yaklaşım. Vadi'de geçirdiğim iki haftalık süreçte izini sürdürdüğüm yaklaşım da bu oldu. Yeri geldi birlikte yemek yedik, çay içip birlikte ısındık... Smith sözünü "İnançlarını, tavır ve hareketlerini, hislerini anlamaya çalışınız. Biliniz ki kültürünüz ve meşgul olduğunuz konu hakkındaki bilginiz ne kadar derin olursa, başarı oranınız da o kadar büyük olur" diyerek bitiriyor. Bu söz benim için kapıyı açan anahtar oldu.

Dikmen Vadisi, uzun yıllar gecekondü direnişleriyle ve geri dönüşüm işçileriyle gündeme geldi. Vadi'nin ilk üç etabı yapısal olarak park görüntüsüne sahip olsa da dördüncü ve beşinci etapları gecekondü ve barakaların gölgesinde hurdaların toplandığı bir alan. Kentsel dönüşümle birlikte göçle gelen kâğıt işçilerinin milyon liralık konutların gölgesinde yaşadığı, kentnin ortasında kalmış izbe bir hayatın mekânı.

Vadi'nin yukarı kısmında, özellikle son zamanlarda göçle gelen Güneydoğulu kâğıt toplayıcı işçiler ve Suriyeli sığınmacılar bir arada yaşıyordu. Suriyeli Said ailesinin otuz altı günlük bebekleri Ebru'nun donarak hayatını kaybetmesiyle Dikmen Vadisi bir kez daha gündeme gelmişti. Ankara Valiliği 30 Ocak sabahı, Büyükşehir Belediyesi ve Emniyet Genel Müdürlüğü ekiplerinin düzenlediği operasyonla Suriyeli sığınmacılar buradan alındı, çadırları yıkıldı, kamplara gönderildi. Onlardan geriye kalan barakalar da belediye ekiplerince kaldırıldı. Bölgede yaşamlarına yine kaçak barakalarda devam eden kâğıt işçileri için de uyarının ilk işaretiydi bu. Belediye'den gelen yazıya göre onlara da buldukları barakaları boşaltmaları için beş günleri vardı.

Sürenin dolmasının ardından Vadi'de sessiz ama gergin, gündelik bekleyiş devam etti. Bir yandan ilgili bakanlığın yasak koyduğu atık kâğıt satışları, bölgede yaşayanların geçim şartlarını olumsuz etkilerken, Vadililer bir de barınma problemiyle karşılaştı. Onlarca baraka ve gecekondünün bulunduğu bölge yaşayan aileler devletten yalnızca çalışabilecekleri bir alan ve kalacakları bir yerin garantisini beklüyordu. Çünkü başkent'in göbeğinde "kaçak" yaşıyorlardı.

Her şeye rağmen belediyeye başvurup yakacak yardımı alıyorlar, çocuklarına en yakın okullarda eğitim olanağı sağlıyorlardı. Çocuklar çamurların arasında bata çıka okula giderken, okumayı bırakanlar ve yetişkinler çıkıp hurda toplamaya devam ediyordu. Geride kalanlar ise toplanan atıkları ayrıştırmakla, bölgenin güvenliğiyle ve gelen yardımları "kapma" yarışında görevliydi. Dediklerine göre de ekmeklerini, gün geliyor, gerçek anlamda çöpten çıkarıyorlardı.

Gergin ve sessiz bekleyiş 11 Şubat sabahı sona erdi. Yağmurlu bir sabah, gün ağarmadan belediye ekipleri yanlarında polislerle bölgeyi abluka altına alıp barakaları yıktı. Kimileri eşyalarını yağmur ve çamurdan korumaya çalışırken kimileri de Valiliğin ayarladığı misafirhanelere gitmek için belediye otobüslerine bindirildi. Gitmeyi reddedenler ise yakınlarının yanına yerleşmeyi tercih etti. Tercih ettiler ancak iki göz gecekondüde nüfus sayısı ikiye katlanmış oldu. Valilik misafirhanesinde kalanlar da daha sonra zorla memleketlerine gönderildi. Vadi'de yalnızca kamulaştırılan gecekondü kaldı. Yakın zamanda da onların yıkılacağı iddia ediliyor. Aileler şimdi ellerinde kalan son barakalara ne olacağını merak ederken bir yandan çocuklar okula, çalışanlar sokağa çıkmaya devam ediyor.

Ailelerin nüfusları çok kalabalık, bölgede yaşayanların en büyükleri 70 yaşında en küçükleri ise henüz bir aylık. Ayrıca hapiste olup da bebeğini göremeyen insanlar bile var. Her araba geldiğinde yola fırlayıp yardım bekleyen kadınlar ve çocuklar, yaşadıkları yere indiklerinde yeniden çamura bulanmış hayatlarıyla beklemeye devam ediyorlar.

